

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.5.2020
COM(2020) 511 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

**v zvezi z nacionalnim reformnim programom Hrvaške za leto 2020 in mnenje Sveta
o konvergenčnem programu Hrvaške za leto 2020**

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

**v zvezi z nacionalnim reformnim programom Hrvaške za leto 2020 in mnenje Sveta
o konvergenčnem programu Hrvaške za leto 2020**

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ in zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij² in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 17. decembra 2019 sprejela letno strategijo za trajnostno rast, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2020. Pri tem je ustrezno upoštevala evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Komisija je 17. decembra 2019 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem je Hrvaško opredelila kot eno od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled.
- (2) Poročilo o državi za Hrvaško za leto 2020³ je bilo objavljeno 26. februarja 2020. V njem so bili ocenjeni napredek Hrvaške pri izvajanju priporočil za posamezno državo, ki jih je Svet sprejel 9. julija 2019⁴, nadaljnje ukrepanje glede priporočil, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek pri doseganju njenih nacionalnih ciljev iz

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

³ SWD(2020) 510 final.

⁴ UL C 301, 5.9.2019, str. 117.

strategije Evropa 2020. Poročilo o državi vsebuje tudi rezultate poglobljenega pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011, ki so bili prav tako objavljeni 26. februarja 2020. Na podlagi opravljene analize Komisija ugotavlja, da na Hrvaškem obstajajo makroekonomska neravnotežja, povezana z visoko stopnjo javnega, zasebnega in zunanjega dolga v razmerah nizke potencialne rasti.

- (3) Svetovna zdravstvena organizacija je 11. marca 2020 uradno razglasila izbruh COVID-19 za svetovno pandemijo. Gre za hude izredne razmere v javnem zdravju za državljane, družbe in gospodarstva. Nacionalni zdravstveni sistemi so zaradi pandemije pod hudim pritiskom, prihaja pa tudi do motenj v svetovnih dobavnih verigah, volatilitnosti na finančnih trgih, šokov v povpraševanju potrošnikov ter negativnih učinkov v različnih sektorjih. Pandemija ogroža delovna mesta in dohodke ljudi ter poslovanje podjetij. Povzročila je velik gospodarski šok, ki že ima resne posledice v Evropski uniji. Komisija je 13. marca 2020 sprejela sporočilo⁵, v katerem je pozvala k usklajenemu gospodarskemu odzivu na krizo, ki vključuje vse akterje na nacionalni ravni in na ravni Unije.
- (4) Več držav članic je razglasilo izredne razmere ali uvedlo izredne ukrepe. Vsi izredni ukrepi bi morali biti strogo sorazmerni, potrebni, časovno omejeni ter skladni z evropskimi in mednarodnimi standardi. Zanje bi morala veljati demokratični nadzor in neodvisni sodni nadzor.
- (5) Komisija je 20. marca 2020 sprejela sporočilo o uporabi splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast⁶. Klavzula, kot je določena v členih 5(1), 6(3), 9(1) in 10(3) Uredbe (ES) št. 1466/97 ter členih 3(5) in 5(2) Uredbe (ES) št. 1467/97, olajšuje usklajevanje proračunskih politik v času resnega upada gospodarske aktivnosti. Komisija se je v svojem sporočilu strinjala s Svetom, da glede na pričakovani resni upad gospodarske aktivnosti zaradi izbruha COVID-19 sedanje razmere dovoljujejo uporabo klavzule. Ministri za finance držav članic so se 23. marca 2020 strinjali z oceno Komisije. Uporaba splošne odstopne klavzule omogoča začasni odklon od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, če to srednjeročno ne ogroža vzdržnosti javnih financ. Poleg tega se lahko Svet na priporočilo Komisije odloči, da za korektivni del sprejme revidirano fiskalno usmeritev. Splošna odstopna klavzula ne pomeni začasnih prekinitve postopkov Pakta za stabilnost in rast. Državam članicam omogoča, da odstopajo od proračunskih zahtev, ki bi se sicer uporabljale, Komisiji in Svetu pa, da sprejmeta potrebne ukrepe za usklajevanje politik v okviru Pakta.
- (6) Potrebno je nadaljnje ukrepanje za omejitev širjenja in nadziranje pandemije, okrepitev odpornosti nacionalnih zdravstvenih sistemov, ublažitev socialno-ekonomskih posledic pandemije s podpornimi ukrepi za podjetja in gospodinjstva ter zagotovitev ustreznih zdravstvenih in varnostnih pogojev na delovnem mestu, da bi se ponovno vzpostavila gospodarska aktivnost. Unija bi morala v celoti izkoristiti različna orodja, ki so ji na voljo za podporo prizadevanjem držav članic na teh področjih. Hkrati bi morale države članice in Unija sodelovati pri pripravi ukrepov, potrebnih za vrnitev v normalno delovanje naših družb in gospodarstev ter trajnostne rasti, med drugim vključno z zelenim in digitalnim preходом ter ob upoštevanju vseh spoznanj, pridobljenih med krizo.
- (7) Kriza zaradi COVID-19 je razkrila prožnost, ki jo enotni trg omogoča za prilagajanje na izredne okoliščine. Da pa bi se zagotovil hiter in neoviran prehod v fazo okrevanja

⁵ COM(2020) 112 final.

⁶ COM(2020) 123 final.

ter prosti pretok blaga, storitev in delavcev, je treba izredne ukrepe, ki ovirajo normalno delovanje enotnega trga, odpraviti takoj, ko ne bodo več nujno potrebni. Trenutna kriza je pokazala na potrebo po načrtih za pripravljenost na krize v zdravstvenem sektorju, ki vključujejo zlasti boljše nabavne strategije, diverzificirane dobavne verige in strateške zaloge osnovne opreme. To so ključni elementi za razvoj širših načrtov za pripravljenost na krize.

- (8) Zakonodajalec Unije je že spremenil ustrezna zakonodajna okvira⁷, da bi lahko države članice za ublažitev izrednih učinkov pandemije COVID-19 uporabile vsa neporabljena sredstva iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Te spremembe bodo zagotovile dodatno prožnost ter poenostavljene in racionalizirane postopke. Za zmanjšanje pritiskov na denarni tok lahko države članice v obračunskem letu 2020–2021 uporabijo tudi 100-odstotno stopnjo sofinanciranja iz proračuna Unije. Hrvaška je pozvana, da v celoti izkoristi navedene možnosti za pomoč posameznikom in sektorjem, ki so jih opisani izzivi najbolj prizadeli.
- (9) Socialno-ekonomske posledice pandemije bodo zaradi različne specializacije po vsej verjetnosti obsežne in neenakomerno porazdeljene po hrvaških regijah. Posebej prizadete bodo obalne regije in otoki, ki se izrazito opirajo na turizem. Sedanje razmere zato zahtevajo ciljno usmerjene odzive politike.
- (10) Hrvaška je 30. aprila 2020 predložila nacionalni reformni program za leto 2020 in konvergenčni program za leto 2020. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (11) Za Hrvaško trenutno veljata preventivni del Pakta za stabilnost in rast ter pravilo glede dolga.
- (12) V konvergenčnem programu za leto 2020 vlada načrtuje, da se bo nominalni saldo poslabšal s presežka v višini 0,4 % BDP v letu 2019 na primanjkljaj v višini 6,8 % BDP v letu 2020 in nato izboljšal na primanjkljaj v višini 2,4 % BDP v letu 2021. Glede na konvergenčni program za leto 2020 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP po zmanjšanju na 73,2 % BDP v letu 2019 povečal na 86,7 % BDP v letu 2020. Na makroekonomske in fiskalne obete vpliva velika negotovost zaradi pandemije COVID-19.
- (13) Hrvaška je v odziv na pandemijo COVID-19 in v okviru usklajenega pristopa Unije sprejela proračunske ukrepe za povečanje zmogljivosti svojega zdravstvenega sistema, zajezev pandemije ter zagotovitev pomoči posameznikom in podjetjem, ki so bili še posebej prizadeti. Glede na konvergenčni program za leto 2020 navedeni proračunski ukrepi znašajo 2,8 % BDP. Dva glavna ukrepa so subvencije, izplačane podjetjem za ohranitev delovnih mest, in oprostitve plačila davka za najbolj prizadeta podjetja. Poleg tega je Hrvaška sprejela ukrepe, ki ne bodo imeli neposrednega proračunskega učinka, vendar bodo prispevali k podpiranju likvidnosti podjetij ter so v konvergenčnem programu za leto 2020 ocenjeni na 1,3 % BDP. Ti ukrepi vključujejo odlogo plačila dohodnine, davka od dohodkov pravnih oseb ter prispevkov za socialno

⁷ Uredba (EU) 2020/460 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 508/2014 glede posebnih ukrepov za mobilizacijo naložb v zdravstvenih sistemih držav članic in v drugih sektorjih njihovih gospodarstev v odziv na izbruh COVID-19 (Naložbena pobuda v odziv na koronavirus) (UL L 99, 31.3.2020, str. 5), ter Uredba (EU) 2020/558 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1301/2013 in (EU) št. 1303/2013 glede posebnih ukrepov za zagotovitev izredne prožnosti pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov v odziv na izbruh COVID-19 (UL L 130, 24.4.2020, str. 1).

varnost. Ukrepi, ki jih je sprejela Hrvaška, so na splošno v skladu s smernicami iz sporočila Komisije o usklajenem gospodarskem odzivu na izbruh COVID-19. Polno izvajanje navedenih ukrepov in nato preusmeritev fiskalnih politik v doseganje preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev, če gospodarske razmere to dopuščajo, bosta srednjeročno prispevala k ohranitvi vzdržnosti javnih financ.

- (14) Glede na pomladansko napoved Komisije 2020 in ob predpostavki nespremenjenih politik naj bi saldo sektorja država Hrvaške v letu 2020 znašal $-7,1$ % BDP, v letu 2021 pa $-2,2$ % BDP. Delež dolga sektorja država naj bi dosegel $88,6$ % BDP v letu 2020 in se zmanjšal na $83,4$ % BDP v letu 2021.
- (15) Komisija je 20. maja 2020 izdala poročilo, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe, ker naj bi Hrvaška v letu 2020 presegla prag primanjkljaja v višini 3 % BDP. V celoti gledano analiza kaže, da merilo glede primanjkljaja, kakor je opredeljeno v Pogodbi in Uredbi (ES) št. 1467/1997, ni izpolnjeno.
- (16) Hrvaška je v odziv na pandemijo hitro sprejela daljnosežne ukrepe za zaščito svojih državljanov in zajezev širjenja virusa. Pandemija je (skupaj s povezanimi zaježitvenimi ukrepi) povzročila resne motnje poslovne aktivnosti z negativnimi učinki na trg dela. Glede na napoved Komisije naj bi se realni BDP v letu 2020 zmanjšal za $9,1$ % in se v letu 2021 ponovno povečal za $7,5$ %, stopnja brezposelnosti pa naj bi se povečala na $10,2$ % v letu 2020 in se nato ponovno zmanjšala na $7,4$ % v letu 2021. Močno bo prizadet turistični sektor, ki predstavlja zelo pomemben delež hrvaškega gospodarstva. Hrvaška je morala hkrati obravnavati tudi posledice močnega potresa v Zagrebu 22. marca 2020. Da bi ublažila negativen vpliv na gospodarstvo, je Hrvaška sprejela vrsto ambicioznih ukrepov, vključno z ukrepi za dohodkovno podporo, oprostitvami in odlogi plačila davkov in prispevkov za socialno varnost, podporo za MSP, dodatnimi poroštvi za zavarovanja izvoza, odlogi za odplačevanje obrokov posojil ter posebnimi ukrepi za turistični sektor in druge močno prizadete sektorje.
- (17) Izbruh COVID-19 je preskus odpornosti hrvaškega zdravstvenega sistema. Kljub temu, da je dostop do zdravstvenega varstva na Hrvaškem na splošno dober, so neizpolnjene potrebe po zdravstveni oskrbi zaradi oddaljenosti med največjimi v Uniji. Bolj uravnotežena geografska porazdelitev zdravstvenih delavcev in ustanov bi olajšala dostop do zdravstvenih storitev. Delitev odgovornosti za zdravstvene ustanove med organi centralne vlade in okrožnimi organi na Hrvaškem bi bilo mogoče izboljšati. Centralna vlada mora kriti primanjkljaj bolnišnic, ki so v lasti okrožij, vendar so njene možnosti vplivanja na njihovo upravljanje omejene. Tesnejše sodelovanje centralne vlade in okrožij je ključno za zagotovitev dobave kritičnih medicinskih izdelkov in sprejemanje ukrepov za omejitev širjenja COVID-19. Uporaba orodij e-zdravja omogoča omejitev neposrednih stikov med zdravstvenimi delavci in bolniki, kar tudi zmanjšuje tveganje okužb. Uporaba e-receptov je zelo razširjena, vendar pa je le majhen delež napotnic in zdravstvene dokumentacije digitalen.
- (18) Zaradi upočasnitve gospodarske aktivnosti se delodajalci soočajo s težavami pri izplačevanju plač, kar bi lahko povečalo stopnjo brezposelnosti in revščine, pri čemer bi teritorialne razlike postale še izrazitejše. Čeprav so stopnje udeležbe v ukrepih aktivne politike zaposlovanja običajno zelo nizke, taki programi v trenutnih okoliščinah postajajo pomembnejši. Take in druge podporne ukrepe, vezane na čas, zlasti sheme skrajšanega delovnega časa, bi bilo treba okrepiti, da bi se zagotovila podpora delodajalcem in čim bolj zmanjšalo število odpuščanj. Kratkoročno namreč

ohranjajo delovna mesta, srednjeročno pa obstajajo možnosti za izboljšanje predvidevanja potreb trga dela v fazi okrevanja. Hrvaška javna služba za zaposlovanje bi morala izboljšati podporo delovni sili pri razvijanju ustreznih spretnosti in znanj (npr. digitalnih), razviti strategije za pritegnitev neaktivnega prebivalstva in se boriti proti neprijavljenemu delu. Nadomestilo za brezposelnost ne zagotavlja varnostne mreže za odpuščene delavce, saj sta pokritost z njim in njegova zadostnost nizki. Tudi zmogljivost socialne pomoči za osebe pod pragom minimalnega dohodka za zmanjšanje revščine se ocenjuje kot nizka glede na razmere visoke stopnje revščine in socialne izključenosti, teritorialne razlike in dejavnike tveganja, povezane s starostjo, spolom in invalidnostjo.

- (19) Zanesljivost internetne povezljivosti vzbuja pomisleke. Dostop do hitrega interneta med hrvaškimi gospodinjstvi ni močno razširjen. Približno 70 % gospodinjstev ima fiksno širokopasovno povezavo, le 6 % pa jih ima tako povezavo s hitrostjo vsaj 100 Mb/s. To bi lahko zlasti na podeželskih območjih preprečilo delo in učenje na daljavo, zlasti med ranljivimi skupinami, kot so učenci iz prikrajšanih družin ali invalidi. Pri teh skupinah obstaja tveganje, da bodo izključene iz nenadnega prehoda na bolj digitalizirano družbo. Razširiti bi bilo treba alternativne ureditve dela z uporabo digitalne tehnologije in v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji, saj delež zaposlenih, ki delajo na daljavo (6 do 7 %), znaša le polovico povprečja EU.
- (20) Nekateri gospodarski sektorji se nenehno soočajo s pomanjkanjem delovne sile, predvsem zaradi vrzeli v znanjih in spretnostih. Spodbujanje pridobivanja ustreznih spretnosti in znanj, vključno z digitalnimi, med formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter pozneje s preusposabljanjem in izpopolnjevanjem bi lahko povečalo produktivnost in zapolnilo vrzeli v spretnostih in znanjih. Izboljšati je treba kakovost in inkluzivnost sistema izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh, reforma učnih načrtov pa se mora nadaljevati. Uvedba digitalnega izobraževanja se je v tej krizi že izkazala za koristno in potreben je nadaljnji razvoj infrastrukture in gradiva za digitalno izobraževanje in usposabljanje ter razvoj digitalnih spretnosti in znanj učiteljev, učencev in odraslih.
- (21) Hrvaška bi morala podpreti neprekinjen tok kreditov in drugega financiranja uspešnim posojiljemalcem, na katere kriza negativno vpliva, vključno z nebančnim financiranjem. Hrvaška je sprejela številne sheme spodbud in podpore za mala in srednja podjetja (MSP). Še naprej bi si morala prizadevati za zagotavljanje hitre in neprekinjene likvidnostne podpore podjetjem (s poudarkom na MSP) s posojili in jamstvi, zlasti državnimi poroštvi, da bi podjetja lahko premagala krizo in da bi se jim olajšala pot do okrevanja. Podjetja na Hrvaškem se za izpolnitev svojih potreb po financiranju močno opirajo na bančna posojila in denarni tok. Bančni sistem bi bilo treba podpreti s poroštvi, da se odprejo nove možnosti financiranja MSP in izboljša dostop do njega. Pri oblikovanju in izvajanju teh ukrepov je treba upoštevati odpornost bančnega sektorja. K izboljšanju likvidnosti podjetij so prispevali tudi odlogi in oprostitve plačila davkov in prispevkov za socialno varnost.
- (22) Hrvaška si je ponovno prizadevala za zmanjšanje upravnega bremena in regulativnih omejitev. Vendar pa poslovanje podjetij na splošno še naprej omejujejo veliko regulativno in upravno breme, na primer v zvezi z dovoljenji, zahtevami glede poročanja in davčnimi postopki. Opredelitev upravnega in finančnega bremena napreduje na podlagi posvetovanj z deležniki ter prek posebnega spletnega mesta, uvajajo pa se tudi ukrepi za zmanjšanje najbolj obremenjujočih obveznosti. Ključnega pomena je tudi zagotavljanje nemotenega dostopa do poklicev in njihovega opravljanja z racionalizacijo njihovih regulativnih okvirov in povezanih upravnih

postopkov, zlasti za MSP in mikropodjetja ter samostojne podjetnike. Opravljen je bil pregled davkom podobnih dajatev, vlada pa je maja 2020 sprejela prvi akcijski načrt.

- (23) Za pospešitev okrevanja gospodarstva bo pomembno dati prednost zrelim javnim naložbenim projektom in spodbujati zasebne naložbe, med drugim z ustreznimi reformami. Hrvaška bi morala spodbujati naložbe v sektorje, ki spodbujajo rast, s čimer bi prispevala k zelenemu in digitalnemu prehodu. Sodobna in trdna digitalna infrastruktura je ključna za digitalno preobrazbo javne uprave in podjetij. Pogoj za digitalni prehod so naložbe v zelo visokozmogljiva omrežja, vključno z omrežjem 5G. Naložbe bi morale podpirati cilje Hrvaške glede razogljichenja in energijskega prehoda, ki so določeni v hrvaškem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu. Hrvaška ima zlasti možnosti in priložnost za naložbe v trajnostni mestni in železniški promet, energijsko učinkovitost, obnovljive vire energije in okoljsko infrastrukturo. Poleg tega Hrvaška na področju gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki znatno zaostaja za povprečjem EU, zato so v tem okviru potrebne naložbe za ohranitev njenega gospodarskega razvoja. Načrtovanje programov Sklada za pravični prehod za obdobje 2021–2027 bi Hrvaški lahko pomagalo nasloviti nekatere izzive, ki jih prinaša prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo, zlasti na območjih iz Priloge D k poročilu o državi. To bi Hrvaški omogočilo, da navedeni sklad čim bolje izkoristi.
- (24) Uspešnost javne uprave na Hrvaškem je pod povprečjem EU. Nizka zmogljivost za oblikovanje in izvajanje politik in projektov ovira učinkovitost in hitrost, kot se je izkazalo v času krize v zvezi z izvajanjem strukturnih in investicijskih skladov, ki so za Hrvaško velika priložnost za ublažitev posledic krize in podporo okrevanju gospodarstva. Izvajanje novega sistema strateškega načrtovanja in napovedane nacionalne razvojne strategije ne napreduje. Poleg tega je javna uprava močno ozemeljsko razdrobljena, odgovornosti in viri na lokalni ravni pa so neenakomerno porazdeljeni. To prispeva k neenakomerni kakovosti javnih storitev, ki se zagotavljajo po državi, in povečuje upravne stroške.
- (25) Znatni zaostanki in dolgotrajni postopki na civilnih in gospodarskih sodiščih še naprej vplivajo na poslovno okolje in učinkovito reševanje zadev v zvezi z insolventnostjo, medtem ko izzivi za kakovost in učinkovitost kazenskega pravosodja ovirajo boj proti gospodarskim in finančnim kaznivim dejanjem. Pri reševanju najstarejših nerešenih sodnih zadev in uporabi elektronskih komunikacij na sodiščih je bil dosežen napredek, vendar so še mogoče izboljšave.
- (26) Medtem ko se letošnja priporočila za posamezne države osredotočajo na blažitev socialno-ekonomskih posledic pandemije in spodbujanje gospodarskega okrevanja, so priporočila iz leta 2019, ki jih je Svet sprejel 9. julija 2019, zajemala tudi reforme, ki so bistvene za reševanje srednje- do dolgoročnih strukturnih izzivov. Lanska priporočila še vedno veljajo in se bodo še naprej spremljala skozi celoten cikel evropskega semestra v prihodnjem letu. To velja tudi za priporočila glede gospodarskih politik v zvezi z naložbami. Ta bi bilo treba upoštevati pri strateškem načrtovanju programov kohezijske politike po letu 2020, vključno z ukrepi za ublažitev posledic krize in izhodnimi strategijami v zvezi z njo.
- (27) Finančni sektor Hrvaške je dobro kapitaliziran in dobičkonosen, kakovost aktive v bančnem sektorju pa se v zadnjih nekaj letih izboljšala. Vendar se bodo finančne institucije verjetno soočale z nekaterimi težavami zaradi izpostavljenosti sektorjem, ki so najbolj ranljivi zaradi izbruha COVID-19. Uvedeni so bili ukrepi za ublažitev negativnega vpliva zaježitvenih ukrepov na podjetja. Ključnega pomena je, da so ti ukrepi začasni in strogo povezani z izbruhom ter zadostni, da podjetjem, ki se soočajo

s finančnimi težavami, pomagajo ponovno vzpostaviti uspešno poslovanje. Tak pristop bo podprl podjetja, ne da bi ogrozil napredek, ki ga je Hrvaška dosegla pri izboljšanju stabilnosti svojega finančnega sektorja.

- (28) Nadaljnja prizadevanja za okrepitev okvira za preprečevanje in sankcioniranje korupcije so ključna za zagotovitev okrevanja po krizi zaradi COVID-19 ter za doseganje učinkovitega, odgovornega in preglednega dodeljevanja in razporejanja sredstev in virov. Kljub delnemu izvajanju več akcijskih načrtov so vprašanja korupcije in nasprotja interesov med podjetji še vedno močno razširjena. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za okrepitev okvira za preprečevanje in sankcioniranje korupcije, da se zagotovi pregledna in učinkovita poraba javnih sredstev. Potrebna so učinkovitejša orodja za preprečevanje in sankcioniranje korupcije, zlasti na lokalni ravni. Še vedno je treba okrepiti mehanizme nadzora za lokalne uradnike in imenovane člane upravnih odborov v lokalnih javnih podjetjih, pa tudi zagotoviti, da bo lahko Komisija za odločanje o navzkrižju interesov opravljala svojo bistveno preventivno vlogo. Leta 2020 naj bi se začele izvajati pobude za povečanje preglednosti, kot je objava premoženja sodnikov in tožilcev.
- (29) Evropski semester določa okvir za nadaljnje usklajevanje ekonomskih politik in politike zaposlovanja v Uniji, ki lahko prispeva k trajnostnemu gospodarstvu. Države članice so v svojih nacionalnih reformnih programih za leto 2020 ocenile napredek pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja OZN. Z zagotavljanjem polnega izvajanja spodaj navedenih priporočil bo Hrvaška prispevala k napredku pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja in k skupnim prizadevanjem za zagotovitev konkurenčne trajnostnosti v Uniji.
- (30) V okviru evropskega semestra za leto 2020 je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Hrvaške in jo objavila v poročilu o državi za leto 2020. Prav tako je ocenila konvergenčni program za leto 2020, nacionalni reformni program za leto 2020 in ukrepanje po priporočilih, ki jih je Hrvaška prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije tako, da se prispevek na ravni Unije vključi v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri svoji oceni ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko na Hrvaškem, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami Unije.
- (31) Svet je ob upoštevanju navedene ocene preučil konvergenčni program za leto 2020, njegovo mnenje⁸ pa je izraženo zlasti v priporočilu 1 spodaj.
- (32) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda, ki ga je opravila Komisija, in te ocene preučil nacionalni reformni program za leto 2020 in konvergenčni program za leto 2020. Letošnja priporočila upoštevajo potrebo po spoprijemanju s posledicami pandemije in spodbujanju okrevanja gospodarstva kot prvi korak, ki je potreben, da se dovoli prilagoditev neravnotežij. Priporočila, ki neposredno obravnavajo makroekonomska neravnotežja, ki jih je opredelila Komisija na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011, so izražena v priporočilih 1, 2, 3 in 4 spodaj –

PRIPOROČA, da Hrvaška v letih 2020 in 2021 ukrepa tako, da:

1. v skladu s splošno odstopno klavzulo sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovit odziv na epidemijo, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo; če gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb; okrepi odpornost zdravstvenega sistema; spodbuja enakomerno

⁸ V skladu s členom 9(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.

geografsko porazdelitev zdravstvenih delavcev in ustanov, tesnejše sodelovanje med vsemi ravni uprave in naložbe v e-zdravje;

2. okrepi ukrepe za trg dela in institucije ter izboljša zadostnost denarnih nadomestil za brezposelnost in shem minimalnega dohodka; izboljša dostop do digitalne infrastrukture in storitev; spodbuja pridobivanje znanj in spretnosti;
3. ohrani ukrepe za zagotavljanje likvidnosti malim in srednjim podjetjem ter samozaposlenim; dodatno zniža davkom podobne dajatve ter omejitve na področju regulacije trgov blaga in storitev; da prednost zrelim javnim naložbenim projektom in spodbuja zasebne naložbe v podporo gospodarskemu okrevanju; osredotoči naložbe na zeleni in digitalni prehod, zlasti na okoljsko infrastrukturo, trajnostni mestni in železniški promet, čisto in učinkovito rabo in proizvodnjo energije ter hiter širokopasovni internet;
4. okrepi zmogljivost in učinkovitost javne uprave za oblikovanje in izvajanje javnih projektov in politik na centralni in lokalni ravni; izboljša učinkovitost pravosodnega sistema.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*